

13093

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
Շրջակա միջավայրի նախարար
Ջակոբ Սիմիոյան
«28» 11 2024թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ № 253 - 24

Նախաձեռնող՝

«ՀԱԼԴԻ ՔՈՆՍԱԼԹ» ՍՊԸ

Գեղարքունիքի մարզ, Նորափոս բնակավայր, Սարալանջ փողոց, 1 նրբ. 1 փուն

Գործունեությունը՝

Տավուշի մարզի Նոյեմբերյան համայնքի Այրում բնակավայրի
միջնակարգ դպրոցի կառուցում
Այրում բնակավայր

Առդիր՝ 5 թերթ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԲՓ № 253 - 24

« 28 » հոկտեմբեր 2024թ.

Տավուշի մարզի Նոյեմբերյան համայնքի Այրում բնակավայրի միջնակարգ դպրոցի կառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվություն

Նախաձեռնող՝ «ՀԱԼԴԻ ՔՈՆՍԱԼԹ» ՍՊԸ
Փաստաթղթի տեսակը՝ Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվություն
Գործունեության կատեգորիա՝ «Բ» կատեգորիա
Տեղադրման վայրը՝ Տավուշի մարզ, Նոյեմբերյան համայնք, Այրում բնակավայր

Ներածական մաս. «ՀԱԼԴԻ ՔՈՆՍԱԼԹ» ՍՊԸ-ի կողմից փորձաքննության ներկայացված գնահատման հաշվետվությամբ նախատեսվում է Այրում բնակավայրի Ա. Աբովյան 15 հասցեում միջնակարգ դպրոցի կառուցում:

Գործունեությունն իրականացվելու է Նոյեմբերյանի համայնքապետարանի կողմից տրամադրված 2024թ. օգոստոսի 5-ի N 440 ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքի հիման վրա, անշարժ գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունքի գրանցման վկայականով ամրագրված՝ 2.5 հա մակերեսով հողամասում, որի նպատակային նշանակությունը բնակավայրերի է, գործառնական նշանակությունը՝ հասարակական կառուցապատման:

Նախատեսվող գործունեությունն իրականացվում է Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի պատվերով «Մինչև 2026 թվականը կառուցվող, հիմնանորոգվող կամ վերակառուցվող 300 դպրոցների» ծրագրի շրջանակներում:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» օրենքի 12-րդ հոդվածի 4-րդ մասի, 8-րդ կետի համաձայն՝ նախատեսվող գործունեությունը հանդիսանում է Բ կատեգորիայի գործունեության տեսակ:

Նկարագրական մաս. Նախատեսվող գործունեության տարածքն իրենից ներկայացնում է պարզ երկրաչափական հորինվածքով բարդ ռելիեֆով հողատարածք, որտեղ առկա է 94 քմ մակերեսով քանդման ենթակա կիսաքանդ շինություն: Տարածքը գտնվում է շենք-շինություններից ավելի քան 35 մ հեռավորության վրա:

Հիդրոերկրաբանական տեսակետից նախատեսվող գործունեության տարածքում ստորգետնյա ջրերը մինչև 15 մետր խորությամբ չեն բացահայտվել: Համաձայն ֆոնդային նյութերի տվյալների՝ դրանք տեղադրված են 15.0 մետրից խորը հորիզոններում:

Կառուցապատման տեխնիկատնտեսական ցուցանիշներն են՝

- ընդհանուր հողատարածքի մակերեսը՝ 21775 քմ, որից
- նոր կառուցվող դպրոցի մակերեսը՝ 1518.0 քմ,
- նոր կառուցվող կաթսայատան մակերեսը՝ 36.0 քմ,
- կառուցապատված մակերեսը՝ 1700 քմ,
- կանաչապատման գոտու մակերեսը՝ 12500 քմ,
- անջրանցիկ մակերեսը՝ 6028.0 քմ:

Համաձայն նախագծի՝ դպրոցն իրենից ներկայացնում է սեյսմիկ կարող բաժանված երկու հավասար մասնաշենք՝ 432 աշակերտի համար նախատեսված: Առաջին հարկում նախատեսված են 1-ից մինչև 5-րդ դասարանների դասասենյակներ, նախադպրոցական դասարան, գրադարան, համակարգչային տեխնիկայի, ռազմագիտության, աշխատանքի ուսուցման և բժշկի սենյակ, ուսուցչանոց-մեթոդ կաբինետ, տնօրենի և փոխտնօրենի աշխատասենյակներ, սպորտդահլիճ՝ իրեն կից հանդերձարաններով և մարզիչի սենյակով, ճաշարան և խոհանոց, ինչպես նաև 3 սանհանգուցներ և այլ օժանդակ սենյակներ և տարածքներ: Երկրորդ հարկում տեղակայված են 6-ից մինչև 12-րդ դասարանների դասասենյակներ, 2 լեզվի սենյակ, ռեսուրսային կենտրոն, ուսուցչանոց-մեթոդ կաբինետ, կենսաբանության, քիմիայի և ֆիզիկայի մասնագիտացված լսարան՝ իրեն կից լաբորատորիայով, հանդիսությունների դահլիճ՝ իրեն սպասարկող սենյակներ, 4 սանհանգուց և այլ օժանդակ սենյակներ և տարածքներ: Նախագծով առաջին և երկրորդ հարկերում նախատեսված են հաշմանդամություն ունեցող երեխաների անհատական պարապմունքների սենյակ, սանհանգուց և այլ միջոցառումներ հաշմանդամ և բնակչության սակավաշարժ խմբերի ազատ տեղաշարժման համար՝ համաձայն ՀՀՇՆ IV-11.07.01-2006 շինարարական նորմերի:

Դպրոցի ստորգետնյա հարկերը ծառայելու են որպես ժամանակավոր թաքստոց: Թաքստոցն ապահովված է լինելու հակահրդեհային ավտոմատ համակարգով, սանհանգուցով, լվացարանով: Ստորգետնյա հատվածում թաքստոցի համար նախատեսվում է վթարային ելք:

Դպրոցի բակային տարածքի բարեկարգման աշխատանքների շրջանակում նախատեսվում է բաց մարզադաշտ՝ ֆուտբոլի ու բասկետբոլ-վոլեյբոլի համար:

Դպրոցի տանիքի թեքությունը կազմում է 7 աստիճան: Տանիքի հարավ նայող լանջին նախատեսվում է տեղադրել 44,46 կՎտ դրվածքային հզորությամբ արևային ֆոտովոլտային համակարգ՝ կազմված 78 հատ 550 Վտ պիկային հզորությամբ ֆոտովոլտային (ՖՎ) վահանակներ:

Նոր դպրոցը կառուցվելու է գործող դպրոցի տարածքում, որտեղ առկա են ինժեներական բոլոր անհրաժեշտ ենթակառուցվածքները: Ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգերը միանալու են համայնքային ցանցերին՝ համաձայն «Վեոլիա ջուր» ՓԲԸ-ի կողմից տրված տեխնիկական պայմանի: Դպրոցի կենցաղային կեղտաջրերն ինքնահոս հեռացվելու են գոյություն ունեցող քաղաքային կոյուղու ցանց:

Ջեռուցումն իրականացվելու է կաթսայատան միջոցով: Կառուցվելու է նոր կաթսայատուն, տեղադրվելու է 650կ վտ արտադրողականության 2 կաթսա: Կաթսայատան գազամատակարարումը կիրականացվի համաձայն «Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ-ի կողմից տրված տեխնիկական պայմանի:

Դպրոցի էլեկտրամատակարարումը և էլեկտրաէներգիայի հաշվառումը կիրականացվի դարձափոխիչային էլեկտրոնային երկսակագնային էլեկտրական հաշվիչի միջոցով՝ եռաֆազ սնուցմամբ: «ՀԱԼԴԻ ՔՈՆՍԱԼԹ» ՍՊԸ-ն դիմել է «Տարածքային էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ին տեխնիկական պայման ստանալու նպատակով:

Նախատեսվող գործունեության շինարարական աշխատանքները տևելու են 20 ամիս, որի ընթացքում օգտագործվելու են շինարարական մեքենաներ և մեխանիզմներ, այդ թվում՝ աշտարակային կոունկ, բետոնատար մեքենա, եռակցման ագրեգատ, բուլդոզեր, շարժական կոմպրեսոր, տոփանիչ, էքսկավատոր, ավտոբետոնատար և այլն:

Հողային ռեսուրսների պահպանության նպատակով շինարարական նյութերը տեղադրվելու են տակդիրների կամ բետոնապատ մակերեսի վրա: Շինարարական նյութերից օգտագործվելու են երկաթբետոն, երկաթբետոնե կարկասներ, մետաղական կառուցվածքներ, ամրան, ավազ, ապակի, ջերմամեկուսիչ նյութեր և այլն: Առաքումն իրականացվելու է պարբերականությամբ, որը կապահովի աշխատանքների անընդհատությունը:

Շինհրապարակում բետոնի շաղախի պատրաստման հանգույց չի նախատեսվում: Բետոնը և շաղախը մատակարարվելու են մոտակա բետոնաշաղախային հանգույցից՝ մասնագիտացված տրանսպորտային միջոցներով:

Շինարարության ժամանակ բնառեսուրսներից օգտագործվելու է ջուր՝ աշխատանքային հարթակի ջրցանի, հանված գրունտի և ստացվող ավազի ու խճի խոնավացման, ինչպես նաև շինարարական անձնակազմի խմելու և կենցաղային նպատակների համար: Շինարարության ժամանակահատվածի համար ընդհանուր ջրօգտագործումը հաշվարկվել է ըստ սպասարկող աշխատողների թվաքանակի (115 մարդ), ինչը կազմում է 1920,75 մ³/շին.ժամ: Ջրցանի համար օգտագործվող ջրի ծախսը կկազմի 304.87 մ³: Ընդամենը ջրօգտագործումը կկազմի 2225.62 մ³/շին.ժամ:

Շինարարության ընթացքում խմելու անհրաժեշտ ջրի քանակը նախատեսվում է վերցնել տարածքով անցնող ջրագծից, իսկ ջրցանի համար նախատեսվող տեխնիկական ջուրը բերվելու է ավտոոգիստեռնով: Ջուրը լցվելու է տարածքում տեղադրվող 5տ տարողությամբ բաքի մեջ:

Դպրոցի կառուցումը ենթադրում է հողային աշխատանքների իրականացում: Ե/բ հիմքերի տեղադրման համար կատարվելու է մոտ 2672 մ³ ընդհանուր ծավալով հողային զանգվածի հանույթ, որից հետլիցքը կազմելու է 1852 մ³: Հանվող բուսահողի ծավալը կկազմի մոտ 1246.2 մ³, որը կօգտագործվի կանաչապատման աշխատանքների համար: Բուսահողի հանման, պահման և հետագա օգտագործման աշխատանքները կիրականացվեն Կառավարության 2017թ. նոյեմբերի 2-ի թիվ N 1404 որոշման պահանջներին համաձայն:

Գործունեության ընթացքում քանդման աշխատանքները իրականացվելու են մեխանիկական եղանակով՝ էքսկավատորի օգնությամբ կհեռացվեն պատերը, շինության տանիքը ամբողջովին քանդված է: Քանդման աշխատանքներից գոյացած շինարարական աղբը գնահատվում է շուրջ 282 մ³: Վերջիններիս, ինչպես նաև ավելացած հողային հանույթի հեռացումն ու տեղադրումը կիրականացվի ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ Նոյեմբերյանի համայնքապետարանի հետ համաձայնեցված վայրում:

Կենցաղային աղբը, որի ընդհանուր քանակը շինարարության ողջ ընթացքում կանխատեսվում է մոտ 23760 կգ/տ, կտեղափոխվի լիցենզավորված ընկերության կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով:

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է տարածքի բարեկարգում և կանաչապատում: Կանաչապատումն իրականացվելու է տեղանքի բնակլիմայական առանձնահատկություններին համապատասխանող բուսատեսակներով՝ համաձայն Նոյեմբերյանի համայնքապետարանի կողմից համաձայնեցված կանաչապատման նախագծի: Կանաչապատ տարածքի որոշումը

կատարվելու է գոյություն ունեցող ոռոգման ցանցից՝ պոլիպրոպիլենե խողովակներով, կաթիլային եղանակով՝ բուսականության աճը և կաչողականությունն ապահովելու նպատակով: Կանաչապատման նպատակով օգտագործվող 1246.2 մ² ծավալով բուսահողը չբավարարելու դեպքում, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ պայմանագրային հիմունքներով, ձեռք կբերվի անհրաժեշտ ծավալի բուսահող:

Նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունները հիմնականում կապված են լինելու՝ քանդման, փորման, բետոնային աշխատանքների, հողային զանգվածների և թափոնների տեղափոխման, նյութերի օգտագործման, շինարարական տեխնիկայի, մեխանիզմների շահագործման հետ:

Դպրոցի կառուցման շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում իրականացվելու է շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելմանը կամ մեղմացմանն ուղղված մոնիտորինգ , մասնավորապես՝

- բնապահպանական, առողջության և աշխատանքային անվտանգության, տեխնիկական վերահսկողության իրականացում՝ ամենօրյա ռեժիմով,
- բոլոր աշխատողների աշխատանքի անվտանգության և արտակարգ իրավիճակների ընթացակարգի մասին իրազեկում,
- տեխնիկական վերահսկողության իրականացում և հայտնաբերված անհամապատասխանությունների մասին իրազեկում,
- շինարարական տեխնիկայի և մեքենաների համապատասխան տեխնիկական վիճակի պարբերաբար ստուգումներ,
- շինարարական տեխնիկայի և տրանսպորտային միջոցների վառելիքի լիցքավորում և յուղում շինհրապարակից դուրս՝ մասնագիտացված լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում,
- արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձի նշանակում, ով մշտապես ներկա կգտնվի շինարարական հրապարակում,
- շինարարության իրականացման ժամանակացույցի պահպանում,
- բարեկարգման և կանաչապատման աշխատանքների իրականացում, ապահովելով կանաչապատ տարածքի համապատասխանությունը կանաչապատման նախագծին,
- կանաչ զանգվածի վիճակի մշտադիտարկում, ծառերի կաչողականության ուսումնասիրություն՝ ծառերի աճն ապահովվելու նպատակով:

Բնապահպանական միջոցառումների և մոնիթորինգի համար նախատեսված ծախսերը ներառված են շինարարության նախահաշվի մեջ և կիրականացվեն շինարարական կազմակերպության կողմից:

Պատճառաբանական եզրահանգումներ. Համաձայն ՇՄԱԳ հաշվետվության՝ Տավուշի մարզի Այրում բնակավայրի միջնակարգ դպրոցը կառուցվելու և շահագործվելու է ՀՀ-ում գործող օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին համապատասխան: Շրջակա միջավայրի վրա բաղադրիչների վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունները լինելու են շինարարության փուլում և կրելու են ժամանակավոր բնույթ:

Փորձաքննական գործընթացին ներգրավվել են շրջակա միջավայրի նախարարության ստորաբաժանումները, առողջապահության, ներքին գործերի, կրթության, գիտության,

մշակույթի և սպորտի նախարարությունները, Տավուշի մարզպետարանը, Նոյեմբերյանի համայնքապետարանը, շահագրգիռ հանրությունը:

Փորձաքննական գործընթացում կատարվել է հաշվետվության լրամշակում, որտեղ հաշվի են առնվել ներկայացված առաջարկություններն ու դիտողությունները:

Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ գնահատման և փորձաքննության ընթացքում Տավուշի մարզի Այրում բնակավայրում իրականացվել են հանրային լսումներ, ինչի ընթացքում հանրությունը դրական է արտահայտվել նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ:

Փորձաքննական պահանջներ

- Շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է հետևել գնահատման հաշվետվությամբ՝ բնապահպանական կառավարման պլանով ամրագրված բնապահպանական միջոցառումների կատարմանը, ժամանակացույցին, իսկ դրանց չբավարարման դեպքում նախատեսել լրացուցիչ միջոցառումներ՝ ուղղված բնապահպանական և շինարարական նորմերի պահպանմանը:

- Շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում խստորեն հետևել «Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին», «Թափոնների մասին» օրենքների պահանջները, ինչպես նաև նախատեսվող գործունեությանն առնչվող շրջակա միջավայրի պահպանությանն ուղղված բոլոր նորմատիվաիրավական ակտերի պահանջներին:

-Նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում պահպանել քաղաքաշինական, արտակարգ իրավիճակների և աշխատանքի անվտանգության նորմերը և պահանջները:

ԵԶՐԱՓՈՒԿ ԿԻՉ ՄԱՍ

«ՀԱԼԴԻ ՔՈՆՍԱԼԹ» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված Տավուշի մարզի Նոյեմբերյան համայնքի Այրում բնակավայրի միջնակարգ դպրոցի կառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվությանը տրվում է դրական պետական փորձաքննական եզրակացություն՝ փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն՝

Խաչիկ Մարտիրոսյան

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրենի տեղակալ՝

Հերիքնազ Մկրտչյան

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի առաջատար մասնագետ՝

Ռուզան Մակինյան